

DEŇ, KEĎ SI BOH S NAMI POTYKAL

Rodinná katechézka 120-2020 (688)

www.inky.sk

týždeň po 19. 1. 2020

„Nevezmeš meno Pána, svojho Boha, nadarmo!“ (Ex 20, 7; Dt 5, 11).“

„Otom bolo povedané: ‚Nebudeš krivo prisahať...‘ No, ja vám hovorím: Vôbec neprisahajte!“ (Mt 5, 33-34).

BOŽIE SLOVO:

(Flp 2,8-11)

Čítanie z listu sv. apoštola Pavla Filipanom: *Kristus sa uponížil, stal sa poslušným až na smrť, až na smrť na kríži. ⁹ Preto ho Boh nad všetko povýšil a dal mu meno, ktoré je nad každé iné meno, ¹⁰ aby sa na meno Ježiš zohlo každé koleno v nebi, na zemi i v podsvetí ¹¹ a aby každý jazyk vyznával: „Ježiš Kristus je Pán!“ na slávu Boha Otca. Počuli sme Božie slovo!*

KATECHÉZKA (KKC 2142 – 2167)

(na doplnenie www.inky.sk, úvahy/katechézy č. 451, 132, 166, 443)

„Medzi všetkými slovami Zjavenia je jedno osobitné slovo, ktoré je zjavením jeho mena. Boh zveruje svoje meno tým, ktorí v neho veria. Zjavuje sa im vo svojom osobnom tajomstve. Dar mena patrí do oblasti dôvery a intímnosti. „Pánovo meno je sväté.“ Preto ho človek nesmie zneužívať. Musí ho uchovávať v pamäti v tichu adorácie plnej lásky. Má ho vkladať do svojich slov len na to, aby ho velebil, chválil a oslavoval.“ (KKC 2143) V prvom prikázani sa Boh človeku predstavil nielen ako vysloboditeľ a spasiteľ, čiže záchranca. Predstavil sa mu aj ako priateľ: „Ja som Jahve, Tvoj Boh a Záchranca...“ Zjavenie Mena je krok k priateľstvu. Dodnes to tak vnímame. Je rozdiel, keď prídete k niekomu vysoko postavenému a poviete mu: „Pán prezident, prosím Vás...“ – a je rozdiel, keď si s vami potyká a Vy môžete tú istú vetu povedať: „František, prosím ťa...“ – Vidíme ten rozdiel, že? Potykanie si, pozvanie k neformálnemu priateľskému vzťahu, k intímnej blízkosti – to je veľká vec. Obzvlášť, ak sa nám dostane niečoho podobného od človeka, ktorý je vysoko nad nami a ktorý to robí naozaj ako prejav veľkej priazne a priateľstva. Tomuto postojú vo vzťahu k Bohu hovoríme „Božia milosť“ – z Božej milosti, priazne, prajnosti a lásky sme pozvaní byť priateľmi Boha a mať s Ním veľmi hlboký, dôverný, intímny vzťah! Tak, ako to hovorí Ježiš: „Už vás nenazývavam sluhami, [...] nazval som vás priateľmi.“ (Jn 15,15) Odvtedy sme Boha oslovovať Menom a môžeme si s Bohom tykať ako s priateľom. Namiesto oficiálneho, neosobného a odťažitého „Pane, Bože, prosím vás...“ sme si sme hovorili: „Ježišu, prosím ťa...“ A nielen tak hovoriť, ale tomu prirane aj žiť svoj život a vzťah s Bohom, osobne, dôverne, intímne, priateľsky. To je veľká vec!

Toto priateľstvo s Bohom v sebe nesie záväzok a tým je *nekompromitovať* a nezneuctiť toho, kto nás vyznačil svojim priateľstvom. Ježiš hovorí: „Vy ste moji priatelia, ak robíte, čo vám prikazujem.“ (Jn 15,14) Znie to na prvý pohľad ako vydieranie – až kým si znova nepripomenieme, že všetko to, čo Ježiš prikazuje, neprikazuje kvôli sebe, ale kvôli nám, pre našu záchranu a naše zbožštenie, aby sme s Ním mohli naveky byť bohmi v Bohu – a On sám seba za to obetuje, bez váhania a úplne nezištne! Hovorí teda: Ja som váš priateľ. Buďte aj vy mojimi priateľmi! Urobte všetko, čo vám poviem, aby som vás mohol zachrániť, uzdraviť a zbožštiť! A, prosím, nestrápnite ma, nepodrazte ma, nesklamte túto moju dôveru a otvorenosť! Prosím, nezhoďte ma tým, že by ste sa vyhlasovali za mojich priateľov, za kresťanov a pritom robili veci, ktoré sú ohavné a ktoré sú mi odporné a ktoré ma poškvria a zneuctia pred svetom, pred všetkými anjelmi i Nepriateľom, Diablom!

Ako hovorí doktor M. Scott Peck, toto je pravá povaha *rúhania sa*: Zneuctovanie Boha, ktorý nám, úbohým a ničotným, úprimne a veľkorysým ponúkol svoje priateľstvo – a to tým, že sa za Jeho priateľov kresťanov stále verejne vyhlasujeme a pokladáme, žijeme a konáme však vzdialene tomu, za čo sa vyhlasujeme a tým vrháme zlé svetlo a potupu aj na Boha!

„Veriaci má svedčiť o Pánovom mene tým, že bez strachu vyznáva svoju vieru.“ (KKC 2145) Druhé prikázanie v prvom rade *nezakazuje*, ale *prikazuje*. Chráni niččo, niččo veľmi vzácne a veľmi krehké: priateľstvo, onen dôverný a blízky a hlboký vzťah medzi nami a Bohom, do ktorého nás Boh pozval, kvôli ktorému sa znížil na našu úroveň, vtelil sa a stal sa človekom, „aby sme mu bez strachu slúžili“ (Lk 1,74) ako milovanému a dôvernému priateľovi. A súčasne nás vyzdvihuje k sebe, zbožšťuje nás, robí nás rovnako veľkými, ako je On sám, aby sme aj takto mohli byť Jeho priateľmi, dôvernými a blízky druhmi v malosti človeka i veľkosti a nesmiernosti Boha! Druhé prikázanie tak volá, vyzýva, nalieha, prikazuje, aby sme aj my boli rovnakými priateľmi Boha! Aby sme žili a konali ako Jeho priatelia. Aby tak, ako On, Boh, slúži nám a dal za nás život, aj my sme s rovnakou priateľskou oddanosťou slúžili Bohu, až do krajnosti, až na smrť a tak osvedčili, že naozaj sme Jeho priateľmi! Druhé prikázanie je silne previazané s prvým. Splniť druhé prikázanie a neprehrešiť sa voči priateľstvu s Bohom od nás vyžaduje žiť ten najpriekladnejší možný kresťanský život, najpriekladnejší možný život primeraný synom a dcéram Boha, Božím priateľom! Tu nemá miesto žiadna priemernosť, žiadne zhovievavé mávnutie rukami s tým, že „však sme len hriešni ľudia“ a to sú „len také bežné hriechy“ a my nie sme ani mnísi ani farári, my sme len bežní ľudia a nám stačí nezabiť, neokradnúť, pomodliť sa a ísť v nedeľu do kostola, to stačí! Hej, na sluhov a otrokov, ktorí nemajú v Nebi čo hľadať, by to aj stačilo. Ale nie na Božích priateľov! Vzaté do dôsledkov, čokoľvek menšie než úprimná snaha byť svätí na obraz Svätého Boha a byť dokonalí na podobu Dokonalého Otca a „žiť, ako žil on“ (1 Jn 2,6) je viac alebo menej rúhaním sa Menu Boha, poškvňovaním a popľuvaním priateľstva s Bohom a zneuctovaním Boha pred tvárou celého sveta!

DO PRAXE:

„Druhé prikázanie zakazuje zneužívanie Božieho mena, to jest akékoľvek nevhodné používanie Božieho

mena, mena Ježiša Krista, Panny Márie a všetkých svätých.“ (KKC 2146). Je to vec úcty. Ak sú nám Boh ale aj svätí, ktorí sú už s Ním blízki, vzácní a drahí, potom ich mená používame s najhlbšou úctou a nezneužívame ich, a už vôbec nie na klatie či nadávky! Práve tak, ako to nerobíme s menami napríklad svojich rodičov, detí, priateľov, ak ich milujeme. „Pocity bázne a posvätej úcty ... Je to druh citov, ktoré by sme mali pociťovať – a to v intenzívnom stupni –, keby sme skutočne mali videnie všemohúceho Boha. Je to teda druh citov, ktoré by sme mali mať, keby sme si uvedomili jeho prítomnosť. V miere, v akej veríme, že je prítomný, máme ich mať. Nemať ich znamená neuvedomovať si, neveriť, že je prítomný.“ (KKC 2144) Ak Božie Meno používame len tak – potom je na mieste dať si otázku: Kto vlastne pre mňa Boh je? Aký vlastne k Nemu mám ja vzťah?

„Prisahať znamená brať Boha za svedka toho, čo tvrdíme. Znamená dovolávať sa Božej pravdovravnosti ako záruky svojej vlastnej pravdovravnosti. [...] Nasledujúci svätého Pavla, cirkevná Tradícia pochopila, že Ježišove slová nie sú proti prisahať, keď sa koná z vážneho a primeraného dôvodu (napríklad pred súdom). [...] Svätosť Božieho mena vyžaduje, aby sme sa k nemu neuchyľovali pre malicherné záležitosti a neskladali prisahu v takých okolnostiach, v ktorých by sa to mohlo vysvetľovať ako schvaľovanie moci, ktorá prisahu neprávom požaduje. Ak prisahu žiadajú nezákonné občianske authority, možno ju odmietnuť.“ (KKC 2150; 2154; 2155) Ak teda náhodou len tak bežne operujete slovami „prisahám“ a podobne, je na čase s tým prestať. Väčšina z nás sa za celý život nepritrafí dôvod na skladanie prisahy inej, než tej manželskej. A ak sa pritrafí, potom treba zväziť, či prisahu naozaj zložíme. A ak hej – potom to, čo sme prisahali, už aj kvôli Bohu a priateľstvu s Ním splniť musíme, aj keby nás to stálo majetok, zdravie, život, čokoľvek! To je podstata prisahy, aj manželskej!

UVAŽOVANIE

Prejdite si ešte raz tieto témy. Ak treba, vysvetlite si ich navzájom. A zväzte, čo je na mieste urobiť!